

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Kalendarium 1477-1552

Pflaum, Jakob

[Ulm], 1478

De vero loco lune

[urn:nbn:de:bsz:31-300947](#)

Christianus fuit et dicitur
et oppositum est tunc auctor
Embolismus et dicitur anno et
misi fuit dñe gaudiacum et oppo-
sitionis non fuit.

darii. Juxta em̄ apparebit quod sit septimane dies aut cui celebritati dicata vicina ue sit. Daud aliter inuenies temp⁹ opositionis. si qđ dixim⁹ in colūna oppositionū aduertas. Non m̄ qđ in uno mense duas aut cōiunctiones aut oppositiones reperiātingit. quaz vñā colūna in se sp̄leat. Alterā spaci angustia ad dextrā si fuerit oppositione. aut simistrā si cōiunctio retrosit.

Calputatio hec horaz cum minutis ad meridiānum op̄idi
Ulmensis refert. Qd̄ si ad alios quovis locos itidē scire desideras
ita p̄ficies. Quoties oriente versus loci distanciā 6. miliariū ab
ulma est. toties temp⁹ cōiunctionis aut oppositionis minutū vñū
adūtias. Occidente versus subtrahas. Meridiana et septentri-
na distanciā n̄l variant. Nec id te fugiat om̄ib⁹ notissimū qđ
cū annis xp̄i in facie similia q̄tuor cīcloz. aureū nūm. cū l̄ra do-
minical inuenies. Qd̄ si duplex occurret l̄ra. annū bissextile pre-
tendit. Superiorū usq; ad festū Mathie utilis erit. Inferiorū aut ad
reliquā p̄tem anni accomodabit.

De solis vero loco.

Colis locum hoc pado app̄hendes. Cum die preconcepta in-
tra kalendarium. et sub eius titulo. dextram versus. locus scilicet
apparebit. Quē si terat⁹ habere velis intra tabulā solis ad hanc
rem expositā. cū nūo anni p̄positi. et qđ iuxta euz apparet adde
nūo solis prius inuenito in kalendario. priorē nūm priori et po-
steriorē qui est minutoz posteriori. At si minutoz sūma vltra
.59. eualeat. p.60. ablatis ad gradū vñū. reliq̄s in suo loco
dimissis. Verz in anno vñi post diem Mathie ap̄li usq; ad finem
annī facta addicōe huīmodi demend⁹ est gradus vñus.
Et qđ relinquit ostendit verz motū solis in gradib⁹ et minutis
ad meridiē diei p̄positi. Nomē vero signi qđ sol possidet. inscri-
ptio p̄inqua ḡdib⁹ et minutis explicabit.

De vero loco lune.

Cuere radicem medii motus lune. cū numero annoz christi
p̄posito. In tabula ad hoc ordinata. Signū et ḡdus. iuxta an-
nos xp̄i inuenito. in cīculo. 12. signoz nota qđ diligentissime
Post nūm priorē lune q̄ iuxta diem optatū in kalendario scri-
ptus est. computa a fine radicis p̄notate usq; ad exitū eius h̄m ce-
dimz signoz. p̄putādo semp. 30. ḡdus p̄ signo vno et ubi nūs
tali⁹ terminat⁹. mox ibi habebit⁹ in zodiaco locus lune medi⁹
Vnde et verus taliter emerget. qđ p̄format⁹ (vt iam dixim⁹)
radicē medii argumenti lune. et hanc in zodiaco instrumēti in-
uestiga. nūm̄ lune posteriorē in kalendario positū a termino

eiusdem radicis medii argumenti computa. Et ubi suppositio talis modi finem capit ibi mediū argumentū lune emerget. Deinceps quot dies a coniunctione abierint propicito. cosdeq; require in tabellis instrumento inclusis. et ad dexterā patebit ḡdus addēdi ad mediū argumentū super reptum si in superiori tabella accipi ant. Aut minuēdi si in inferiori. Et ex ista apposicōe aut subtractione argumentū rezz pueniet. Juxta qđ in exteriori circulo instrumenti q; equator lune vulgo appellat. offerunt ḡdus apponendi medio loco lune supermuento si in superiori semicirculo eq̄toris accipiāt. Aut demendī si in inferiori. Et patebit loco lune verus. Verz in anno bissextili. A festo sancti Matthie ap̄li. usq; ad āni exitū. utrīq; nūo lunari. ḡdus. 13. supaddi optebit

Quoniam aut non nulli qritant tempa incisioni venarū agrua habetq; luna plurimū p̄tatis in ea re b̄m q; in alio et alio signo moeat. Ea ppter nō absentaneū videt hic adiungere generales quasdā signorū ppetates. et q;bo p̄tib; hūani corporis singula accommodari soleant. vt exinde pateat quo tempa agrua aut in congrua sit venarū incisio. Aries igit ut testantur auctores calidus est et siccus atq; igneus caput hois totū sibi vendicans. aptus incisioni vene. ex omni pte corporis. demptis venis ipsius capit. Taurus frigidus. siccus. terreusq; ad collū spectat impetus sanguini fundendo. Gemini calidi. humidi. et aerei humoris. brachia manusq; tutant. inutiles venis appetiendis.

Cancer signū est frigidū. humidū. et aqueū. pectori. stomacho. pulmoniq; accommodat. variū in minutiōne sanguinis.

Leonē calidū siccū et igneū auctores p̄hibent. dorsū ac lateā respicientē. periculosū sanguini emittendo. Virginis signum frigidū. siccū. terreusq; ad ventrē ac intestina spectat. indifferēt vene secande. Libra calida. humida. aerea. lumbos inferioraq; ventris sortit. utilis sanguini minuendo. Scorpio frigidus. humidus. aqticūsq; pudēda gubernat. inerit ad venā incidentā.

Sagittario calido siccō et igneo corde ascribunt. utili incisioni vene. Capricornius frigidus. siccus. et terreus habet genua. ad sanguinis aut minutiōne inutilis existit. Aquarius calidus. humidus. et aereus ad crura referit. utilis vene incidente.

Pisces q; indifferētes sūt. humili frigidū et aqticū. pedesq; in tutela habentes. Ex his facile optimū temp⁹ minuēdo sanguini reperies. Vide em ex supranotatis in quo signo habitet luna. Si in valenti et bono. valens erit minutio eodē die. Si autē conuerit signū malū inutilis erit. Si vero in mediocri aut in dr̄nī signo inueniet. in dr̄nī erit sanguinis minutio. Illud autē non

Est obliuione p̄tereundū q̄ et si luna in signo quo piaꝝ fuerit ad minutiōne sanguinis electo. non tamē attingi debet pars corporis aīde signo alligata. Præterea iuuētuti qđem luna crescēs. semibō aut̄ decrescēs eligit. Aspicienda etiā est etas lune. Nam circa tps aut̄ diuīnatiois à oppositōis in aliōes veniꝝ laudat nemo

Capitis 7 caude draconis verus mot⁹.

Elice radice capitis draconis. Signa videlic⁹ ḡdus à immuta. ex tabula ad hanc rem disposita. à qđ sub eius titulo in kalendario ad dextrā de ḡdib⁹ à minutis apparuerit. de iam iuēta radice subtrahē. à remanēs facta subtractione vix capitis motū ostendit. Cui in signifero obīnūt cauda. Qđ si a minutis minuta subtrahere neq̄as. de ḡdib⁹ ḡdus unus demāt inq. 60. minuta resoluta. à post subtractione fiat. Idem facias si ḡdus deficiant. Si ḡmū vnū m. 30. ḡdus extendat. de q̄b⁹ ḡdus tuos kalendario insertos surripias. Et qđ queris clarebit.

De signo graduꝝ eius ascendentē.

Juxta electū diem ad dextrā. postrema kalendarii colūnula. gradū q̄ meridianō tpe oēit. ascendit. aut̄ sup̄ nostrū horizontē ferē q̄s facillime ostēdit. Cui⁹ signi ḡdus qui oēit portio existat titulus vicinio edocēbit. Gradus huic in siderali articulo oppositus in occasu est. Grad⁹ solis mediū tenet coelū. Obiectus huic mediū habet sub terra. Pōero si libeat inqrere ascendēs ad horā diei q̄stionę. Quot sint hore tue diligent ppendito. Easq; si ante meridiāne sint ab horis aīcta ascendentē gradū apparentib⁹ remoue. Simantē postmeridiāne. appone. Si nō nunq; hore p ap positionē creuerint ad. z. 4. aut̄ ultra. abiūce. z. 4. reliq; seruat. Ide fac si subtrahere neq̄as. appone. z. 4. horas à posthac subēhe reliq; iterū seruat. Horas sic reliq; p kalendariū q̄re. q̄b⁹ in uētis sēp postrema. linea ascēdes gerit. De reliq; iudica vt sup̄

De interuallō 7 festis mobilibus.

Interuallū carnisperiale festaꝝ mobilia quoūis anno sic facile dinoscet. Animaduerte aureū nūm anni ppositi in pmo oēdi ne tabule festozz mobiliū sub quo in seq̄ti oēdime līaz videlic⁹ dñicalium accipe līam dñicalez anni tui primo occurrentē. que omnū erit aptissima revelatrix p hanc tabulā pollicitaz. Nam in linea q̄ ab ea līa dñicali dextrozū porrigit. pmo videbis interuallū. id est tps a natali satuatoris nr̄i ad dñicam q̄ in ecclesia maximi dei Esto mihi decantaꝝ. Deinde septuagēsime dies in luce pdit. Et cetera. quis q̄ fronti tabule inscripta sunt. Vix interuallū duos habet oēdimes q̄z p̄ or integras doc̄z septimanas